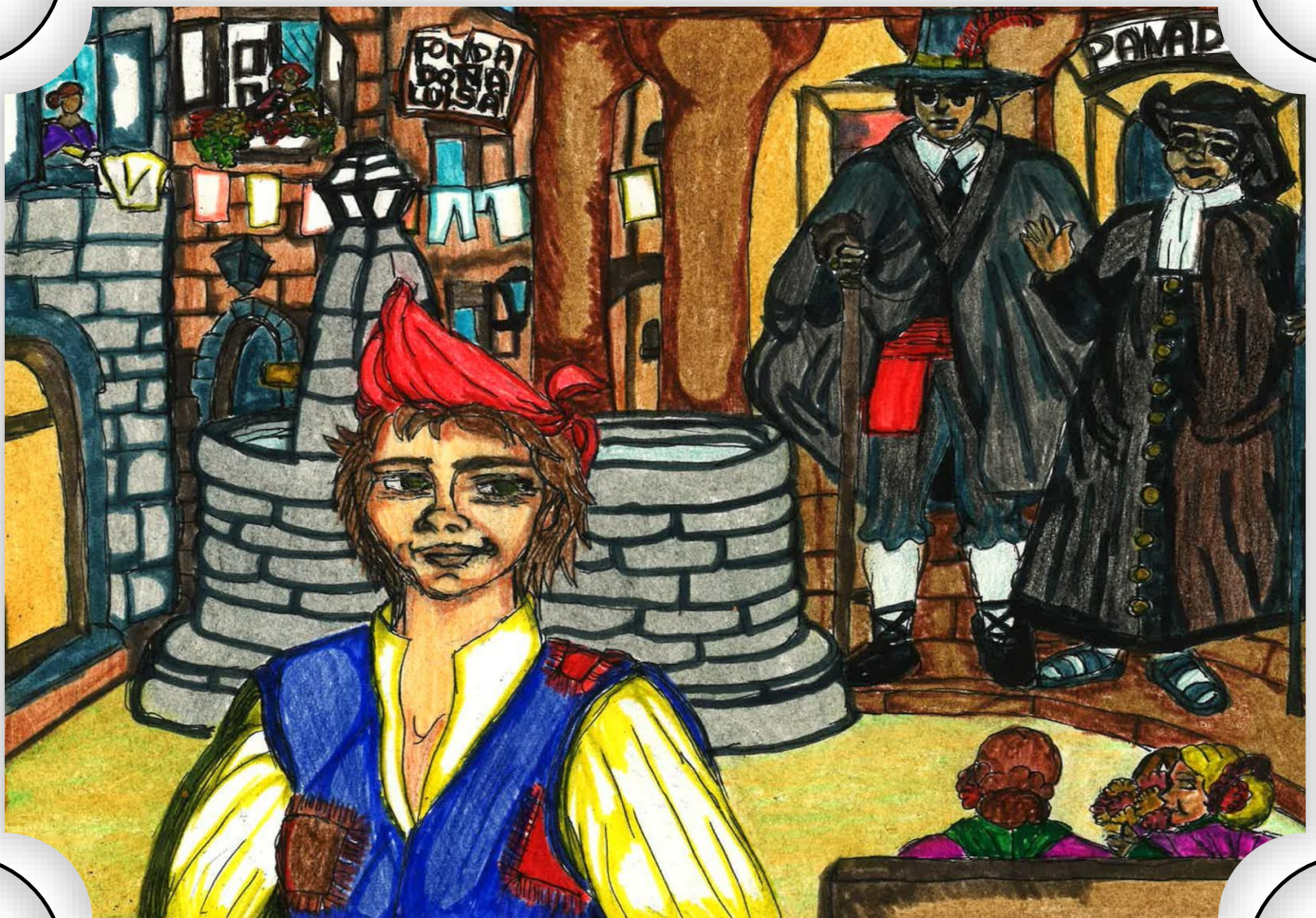

Capítol 5

En Pere Saputo decideix
aprendre algun ofici

Braulio Foz:

- Llegir, llegir i llegir llibres sense parar,
és el que feia Pere tots els dies,
El capellà i el ric del poble
li deixaven molts llibres per llegir.
Els llibres que més li agradaven
eren els d'història
per exemple **les Faules d'Hisop**
i el llibre **El Cortesà.**

En Pere, durant molts anys,
es posava a llegir tot el dia
sense descurar el seu entrenament
movent pedres
acompanyant a llauradors en el camp
i corrent pel poble.
Era un noi molt mogut i intel·ligent.

Un dia, la mare d'en Pere,
estava pensant en que ja era hora
de que el seu fill aprenqués algun ofici
i va decidir parlar amb ell.

Mare:

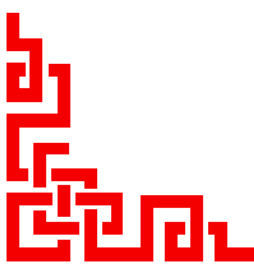
- Fill meu, ja tens 12 anys.
Tens que aprendre un ofici.

Pere Saputo:

- I per a què serveixen els oficis?

Mare:

- Els oficis serveixen per **guanyar-te la vida**
i per a no estar perdent el temps
com un gandul.

Guanyar-se la vida
és una expressió
que significa
guanyar diners
amb un treball.

Pere Saputo:

- Només serveixen per això?
Jo et prometo que mai seré un gandul.
Ara amb 12 anys ningú pot dir que sigui un gandul.
Mai ho he sigut i no vull ser-ho.
Ser un gandul no és bo,
és una cosa terrible i molt dolenta.

I per guanyar-me la vida, no et preocupis.

No et vull veure rentar la roba

Passar fred o calor,

que això és de pobres i tu no t'ho mereixes.

Estic segur de que em guanyaré la vida sense problemes.

Tot i així, si estàs preocupada

Perquè tinc que començar a treballar,

diguem quin ofici tinc que he d'aprendre.

Mare:

- Pots aprendre l'ofici que tu vulguis.

Pere Saputo:

- Per no voler, no vull aprendre cap.

Pel que veig, les persones són **ignorants**,
s'equivoquen moltes vegades
i treballen sense parar.

I les persones una mica més llestes,
solen ser males persones
que volen fer mal a altres persones.

No sé si en altres pobles,
diferents a Almudévar,
les persones són com et dic.

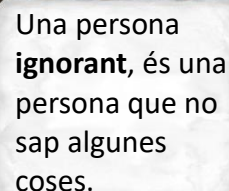
Ja saps que no he sortit molt del poble.

Només he anat dos cops a Huesca
per visitar a la família.

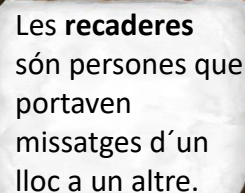
I allà només vaig estar amb les **recaderes**
del mercat de la ciutat,
que, per cert, eren poc serioses
i **no tenien molta vergonya**.

Però imagino que les persones són com dic.
Així que prefereixo no preocupar-me per ara
en aprendre un ofici.

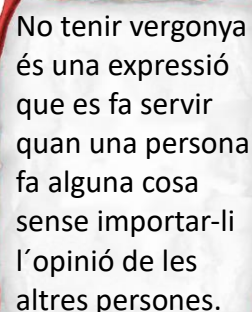
Ja em guanyaré la vida més endavant
i m'asseguraré de que no et falti res.

Una persona **ignorant**, és una persona que no sap algunes coses.

Les **recaderes** són persones que portaven missatges d'un lloc a un altre.

No tenir vergonya és una expressió que es fa servir quan una persona fa alguna cosa sense importar-li l'opinió de les altres persones.

Mare:

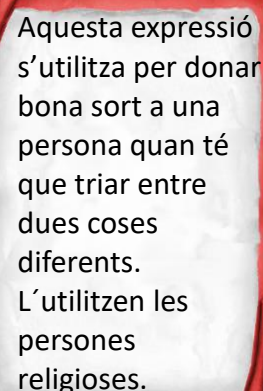
- Fill meu, ja veig que saps molt de la vida.
Parles com els **frares** que prediquen a l'església
o com els homes que viatgen per tot el món
i vesteixen amb la roba típica dels llocs que visiten
Fes el que vulguis i **que Déu et guïi**,
només vull que siguis bona persona.

Els **frares** són
persones
religioses que
saben moltes
coses.

Pere Saputo:

- Fins ara no he estat mala persona
i no tinc intenció de ser mala persona.
Jo t'asseguro que les persones
que als 12 anys no han estat dolentes,
mai seran dolentes.

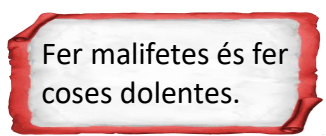
Aquesta expressió
s'utilitza per donar
bona sort a una
persona quan té
que triar entre
dues coses
diferents.
L'utilitzen les
persones
religioses.

Mare:

- Bé, hi ha gent que es torna dolenta més tard.

Pere Saputo:

- Això és impossible.
Jo sé que la persona adulta que és dolenta,
és perquè ha estat mala persona de petita.
El que passa és que quan som nens o nenes
no sabem, ni podem **fer malifetes**.
Però la persona que és dolenta,
és dolenta des del naixement.

Fer malifetes és fer
coses dolentes.

Mare:

- Ja veig que tens raó, fill.
Qui t'ha ensenyat aquestes coses?

Pere Saputo:

- Aprenc de tot el que m'envolta.
Aprenc de la gent del poble
i de tot el que llegeixo en els llibres.
Fins i tot de les dones quan discuteixen!

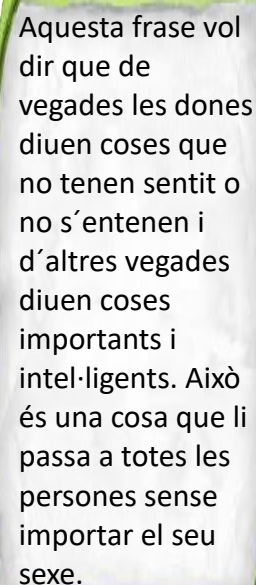
Mare:

- Pots aprendre molt.

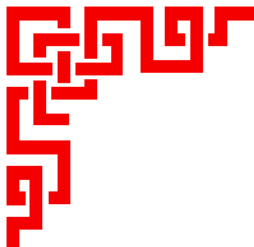
**Quan discuteixen diuen coses
que semblen bogeries
i en altres coses són sàvies.**

El mateix m'ocorre
quan lluiten els homes.
I tot el que diuen
em serveix per aprendre.
El bo i el dolent em serveix.
Però quan llegeixo llibres
és quan més coses aprenc.

Tot el que llegeixo, ho guardo al meu cap.
Tots aquests coneixements els barrejo
i creen totes aquestes coses que penso
i et dic quan parlem.

Aquesta frase vol dir que de vegades les dones diuen coses que no tenen sentit o no s'entenen i d'altres vegades diuen coses importants i intel·ligents. Això és una cosa que li passa a totes les persones sense importar el seu sexe.

La seva mare estava sorpresa
a l'escotar al seu fill parlar amb tanta intel·ligència.

Mare:

- No sé com una dona tan ximple com jo,
ha parit a un fill tan llest com tu.

Pere Saputo:

- Com dius això?
Mare, tu no ets ximple.
Les dones ximples que jo conec
són ignorants, **cançoneres**,
brutes, **malparlades**,
tafaneres i rondinaires.

Dones cançoneres
són dones
prostitutes.

Una persona
malparlada és
una persona que
utilitza
paraulotes i
insults.

Mare:

- Fill meu.
Això que dius està malament.
Deixa a les pobres dones en pau.
En aquesta vida, les dones sofrim molts **menyspreus**
només per ser dones.
Som el fregall del món.

Menysprear és
humiliar a les
persones i
tractar-les
malament.

Aquesta expressió
significa que les
dones només
servien per netejar
i fer coses a les
cases.

Pere Saputo:

- El fregall del món?

Ara veig que una mica ximple sí que ets.

Com podeu dir aquesta ximpleria de les dones?

Ets tu el fregall a casa?

Tu ets la senyora i jo el fill

tu m'estimes i jo t'estimo,

tu em cuides ara

i jo et cuidaré quan siguis més gran.

I estaràs orgullosa de mi,

quan sigui un home i cuidi de tu.

Així que no tornis a dir

que les dones són el fregall del món,

perquè em poso de mal humor.

Uns dies després de la conversa,

la mare d'en Pere caminava pel poble

per anar a casa seva.

Un **gentilhome** famós a Almudévar

es va parar davant d'ella

i li va dir en veu alta.

Un **gentilhome** és
una persona rica.

Gentilhome de la cantonada:

- Vaja amb el teu fill, eh?
Ja és gairebé un home
i només sap parlar i fer el gandul.
Què serà de gran?
Bugader o cuiner com tu?
És l'únic que li has ensenyat.
Jo millor li ensenyaria l'ofici de **llevador**
o de **matrimonier**.

La mare va córrer fins a casa seva
i quan va arribar, va parlar amb en Pere,
plorant i **sufocada**.

Mare:

- Els rics sempre rics i els pobres a callar!
- Fill meu, vinc de molt mal humor.
Avui m'he **topat** amb el gentilhome
de la cantonada de la plaça
quan estava caminant pel carrer.

M'ha aturat i m'ha dit
que el meu fill és un gandul
i que, sí segueix així,
de gran serà llevador o matrimonier.
M'ho ha dit en veu alta!
M'he **mort de vergonya**.
Què et sembla, fill meu?

Un **llevador** és un home que assisteix a una dona en el part. En aquesta època només hi havia dones llevadores. El gentilhome de la cantonada fa aquest comentari per burlar-se de'n Pere Saputo.

Un **matrimonier** era una persona s'encarregava d'ajuntar a homes i dones per casar-se. En aquesta època només hi havia dones matrimonieres.

Una persona **sufocada** és una persona que té vergonya per alguna cosa que li ha passat.

Topar-se significa trobar-se amb alguna cosa o amb algú.

Morir-se de vergonya significa sentir molta vergonya.

Pere Saputo:

- Mare, només et puc dir
que ara com ara et tranquil·litzis.
És millor esperar que se'ns passi l'empipament.
Perquè, encara que aquest gentilhome no ens ha insultat
i t'ha fet passar una mala estona,
no és bo fer alguna cosa de mal humor.

Li donarem la raó a aquest gentilhome
i vaig a aprendre un ofici.
Demà és dissabte, i si vols,
aprendré l'ofici de teixidor.
El diumenge aprendré l'ofici de **sastre**,
el dilluns el de **paraire**,
el dimarts el de fuster,
el dimecres...

La seva mare, que ja no plorava,
i mirava al seu fill molt sorpresa,
el va interrompre.

Mare:

- Però quin **disbarat** estàs dient?
Com vols aprendre un ofici cada dia?

Aprendre un ofici costa molts anys.

Un **sastre** és una persona que fa vestits per homes i dones.

Una persona que treballa de **paraire** s'encarrega de cardar la llana de les ovelles. Cardar la llana és netejar-la de brutícia i desembolicar per després fer fils. Això consisteix en preparar la llana abans de teixir-la.

Un **disbarat** és una cosa que sembla impossible de fer.

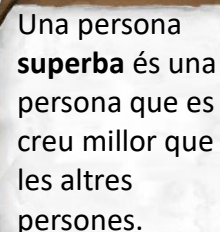
Pere Saputo:

- T'asseguro que cada dia aprendré un ofici.
Pel matí aprendré les coses que em fan falta
i com es treballa a cada ofici.
Per la tarda practicaré amb les meves mans.
I a la nit et portaré alguna cosa
que hagi fet jo mateix.

Porto molts anys mirants als homes
en els tallers que treballen.
Jo sé que puc fer el mateix que ells
en un dia.

Menja tranquil·la, mare.
Confia en mi i alegra't.
No sóc ruc, ni gandul.
No hem de patir pels insults
d'un gentilhome maleducat.
En pocs dies, quan aprengui tots els oficis,
seràs la mare més envejada del poble.
Aquest gentilhome es penedirà del que et va dir.

Anem a perdonar al gentilhome
perquè va dir les coses amb bona intenció,
encara que de males maneres.
El gentilhome és molt **superb**
i confia massa en la seva riquesa.

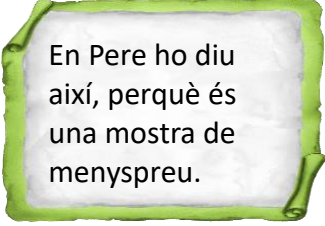

Una persona
superba és una
persona que es
creu millor que
les altres
persones.

Aquell mateix dia, en Pere anava a casa de la seva padrina
i al passar per la plaça del poble,
va veure al Gentilhome parlant amb el capellà,
S'apropà als dos sense saludar,
va mirar al gentilhome molt seriós i li va dir:

Pere Saputo:

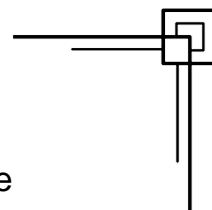
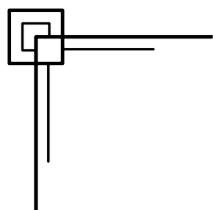
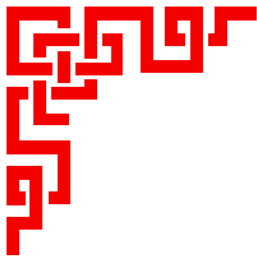
- Senyor **gentilhome de la cantonada**,
avui has fet plorar a la meva mare
per les teves dolentes paraules.
Les seves llàgrimes m'han fet molt de mal
i les guardo en el meu cor.
No tens dret a insultar-la
No ho oblidis gentilhome,
jo tampoc m'oblidaré.
Adéu!

En Pere ho diu
així, perquè és
una mostra de
menyspreu.

I en Pere els va donar l'espatlla i se'n va anar.
El capellà cridava a crits en Pere
i fins i tot va intentar seguir-lo,
però en Pere no li va girar la cara
i se'n va anar ràpid de la plaça,
sense fer cas al capellà.

A la plaça es van quedar el capellà i el gentilhome.
El capellà sentia tristesa pel que havia passat,
perquè estimava molt a Pere.
El gentilhome sentia ràbia
per com li havia parlat en Pere.

Informació de El Luisico:

Faules d'Hisop: Les faules d'Hisop és un llibre que va escriure Hisop, un escriptor de Grècia que va viure 7 segles abans de Crist.

En aquest llibre es poden llegir molts contes curts que es diuen faules.

A les faules els personatges són animals que parlen i pensen com les persones. Cada faula ens ensenya alguna cosa important.

El Cortesà: El Cortesà, és un llibre escrit per l'autor italià Baldassare Castiglione l'any 1528.

L'obra la va traduir al castellà Juan Boscán l'any 1534.

